

N:o 84.

Ank. till Riksd. kansli den 3 maj 1898, kl. 3 e. m.

Memorial, i anledning af kamrarnes skiljaktiga beslut beträffande viss del af lagutskottets hemställan i dess utlåtande n:o 66, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige och till lag om renmärken samt i anledning af i ämnet väckta motioner.

I utlåtande n:o 66, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige och till lag om renmärken samt i anledning af i ämnet väckta motioner, hemställde lagutskottet, att Riksdagen, med afslag å de väckta motionerna, i den mån dessa afsåge andra ändringar af de framlagda lagförslagen, än som i utskottets formulerade förslag ifrågasattes, måtte, under förklarande, att Kongl. Maj:ts proposition ej kunnat oförändrad antagas, för sin del antaga dels Lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige, dels ock Lag om renmärken af den lydelse utskottets utlåtande utvisade.

Enligt från kamrarne ankomna protokollsutdrag har denna utskottets hemställan bifallits af Första Kammaren, hvaremot Andra Kammaren beträffande 31 § af utskottets förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige antagit en i någon mån afvikande lydelse af berörda paragraf.

Uti utskottets förslag hade nämnda paragraf följande lydelse:

Ej må å de områden, som blifvit till lapparnes uteslutande begagnande anvisade, bete, slätter, jagt eller fiske af lapparne till annan upplåtas. Sker sådan upplåtelse, vare den ogild.

Varder bete eller slätter å dylikt område af lapparne ej användt, och finnes upplåtelse deraf tills vidare kunna ske utan intrång eller skada för lapparne, ege Konungens befallningshafvande att mot lega upplåta betet eller slätter, intill dess behof deraf för lapparne åter uppstår. Kan å dylikt område upplåtelse af rätt till jagt eller fiske ske utan skada för lapparne, ege ock Konungens befallningshafvande att tills vidare tillåta annan att emot afgift å området jemte lapparne utöfva jagt eller fiske. På sådana områden, som upplåtits till utvidgning af de vid afvittringen afsatta renbetesfjell i Jemtlands län, må jemväl inegor, som icke äro för lapparne behöfliga, utarrenderas. Vid utarrendering af bete, slätter eller inegor skall fästas det vilkor, att arrendatorn sjelf må freda såväl växande som bergad gröda från intrång af renar.

Innan upplåtelse, som ofvan förmäles, må ega rum, skola de lappar, hvilka ega rätt att å området uppehålla sig med sina renar, *i ärendet höras*. Medel, som inflyta genom sådan upplåtelse, skola enligt de bestämmelser, som gifvas af Konungen, användas till förmån för lapparne.

Andra Kammaren beslöt åter att gifva ifrågavarande paragraf följande lydelse:

Ej må å de områden, som blifvit till lapparnes uteslutande begagnande anvisade, bete, slätter, jagt eller fiske af lapparne till annan upplåtas. Sker sådan upplåtelse, vare den ogild.

Varder bete eller slätter å dylikt område af lapparne ej användt, och finnes upplåtelse deraf tills vidare kunna ske utan intrång eller skada för lapparne, ege Konungens befallningshafvande att mot lega upplåta betet eller slätter, intill dess behof deraf för lapparne åter uppstår. Kan å dylikt område upplåtelse af rätt till jagt eller fiske ske utan skada för lapparne, ege ock Konungens befallningshafvande att tills vidare tillåta annan att emot afgift å området jemte lapparne utöfva jagt eller fiske. På sådana områden, som upplåtits till utvidgning af de vid afvittringen afsatta renbetesfjell i Jemtlands län, må jemväl inegor, som icke äro för lapparne behöfliga, utarrenderas. Vid utarrendering af bete, slätter eller inegor skall fästas det vilkor, att arrendatorn sjelf må freda såväl växande som bergad gröda från intrång af renar.

Innan upplåtelse, som ofvan förmäles, må ega rum, skola de lappar, hvilka ega rätt att å området uppehålla sig med sina renar, *dertill gifva sitt samtycke*. Medel, som inflyta genom sådan upplåtelse, skola enligt de bestämmelser, som gifvas af Konungen, användas till förmån för lapparne.

Jemlikt 63 § riksdagsordningen åligger det utskottet att söka sammanjemka de skiljaktiga beslut, hvari kamrarne sålunda stannat.

Såsom af paragrafen synes, kan sådan upplåtelse, hvarom, enligt utskottets med Kongl. Maj:ts proposition öfverensstämmande förslag, lapparne skulle höras, innan upplåtelse kunde ega rum, afse dels bete eller slätter på områden, som blifvit till lapparnes uteslutande begagnande anvisade, dels rätt till jagt eller fiske å dylika områden, dels slutligen inegor på sådana områden, som upplåtits till utvidgning af de vid afvittringen afsatta renbetesfjell i Jemtlands län. Att för samtliga dessa upplåtelser fordra samtycke af lapparne lär ej vara behöfligt eller ens lämpligt. I fråga om upplåtelse af bete, slätter eller inegor, hvarom i paragrafen förmäles, kan det visserligen för lapparne vara af vigt att erhålla medbeslutanderätt, då frågan ju berör tillgången på föda åt renarne; men beträffande upplåtelse af rätt till jagt och fiske förefinnes för lapparne intet sådant intresse. Tvärtom kunde uppställande af villkoret om lapparnes samtycke äfven för dylika upplåtelser mången gång omöjliggöra för lappbyarne i deras helhet fördelaktiga upplåtelser af dylik rätt.

Såvidt af diskussionen inom Andra Kammaren kunde dömas, åsyftade också det der framlagda ändringsförslaget icke upplåtelse af rätt till jagt och fiske.

Vid detta förhållande har utskottet ansett sammanjemkning emellan kamrarnes skiljaktiga beslut kunna på ett såväl formelt som sakligt tillfredsställande sätt ske genom att åt berörda paragraf gifva sådan lydelse, att lapparnes samtycke skall erfordras för upplåtelse af bete, slätter eller inegor, medan för upplåtelse af rätt till jagt eller fiske allenast lapparnes hörande skall ega rum.

Utskottet får alltså, i ändamål af sammanjemkning, hemställa,

att kamrarne, hvardera med frånträdande af sitt beslut rörande 31 § i det förslag till lag om de svenska lapparnes rätt till renbete i Sverige, om hvars

antagande utskottet i utlåtande n:o 66 hemställt, ville antaga följande lydelse af berörda paragraf:

31 §.

Ej må å de områden, som blifvit till lapparnes uteslutande begagnande anvisade, bete, slätter, jagt eller fiske af lapparne till annan upplåtas. Sker sådan upplåtelse, vare den ogild.

Varder bete eller slätter å dylikt område af lapparne ej användt, och finnes upplåtelse deraf tills vidare kunna ske utan intrång eller skada för lapparne, ege Konungens befallningshafvande att mot lega upplåta betet eller slåttern, intill dess behof deraf för lapparne åter uppstår. Kan å dylikt område upplåtelse af rätt till jagt eller fiske ske utan skada för lapparne, ege ock Konungens befallningshafvande att tills vidare tillåta annan att emot afgift å området jemte lapparne utöfva jagt eller fiske. På sådana områden, som upplåtits till utvidgning af de vid afvittringen afsatta renbetesfjell i Jemtlands län, må jemväl inegor, som icke äro för lapparne behöfliga, utarrenderas. Vid utarrendering af bete, slätter eller inegor skall fästas det vilkor, att arrendatorn sjelf må freda såväl växande som bergad gröda från intrång af renar.

Upplåtelse, som ofvan förmåles, må dock ej ega rum, utan att de lappar, hvilka ega rätt att å området uppehålla sig med sina renar, blifvit i ärendet hörda samt, då fråga är om upplåtelse af bete, slätter eller inegor, dertill lemnat sitt samtycke. Medel, som inflyta genom sådan upplåtelse, skola enligt de bestämmelser, som gifvas af Konungen, användas till förmån för lapparne.

Stockholm den 3 maj 1898.

På lagutskottets vägnar:

K. S. HUSBERG.